

oči in pokvarja živcev, temuč tudi vso osebnost izpridi. Kar se tiče telovadbe, iger in sporta, se večkrat zelo greši s tem, da se pretirano goje, tako da si mlad človek dostikrat ne pokvari samo zdravja, ampak odvadi tudi resnega dela, je ves raztresen in zanemarljivo vzgojo svoje duše, namesto da bi si utrjeval voljo in značaj.

Fuldsko pastirsko pismo končno ostro obsoja moderno modo, ki se čisto vrača k paganskim navadam, saj je njen glavni namen počutnost dražiti, naj reče kdo v njeno opravičenje, karkoli hoče. To je hinavstvo! Sicer se ni toliko čuditi, če se v gotovih velikih središčih moderne razbrzdaneosti take mode iznajdujejo in nosijo, neopravičljivo je, če krščanske žene to blaznost posnemajo!

Pastirsko pismo konča bistveno z stavkom: »Resnica je ta, da je najgloblji in zadnji vzrok tega obolenja človeške družbe verska mlačnost in propadanje krščanskega verskega mišljenja in življenja v širokih plasteh ljudstva.«

GENERALNI ŠTRAJK V JUŽNI AFRIKI

Južnoafriška vlada je generalnemu štrajku napravila konec z drakoničnimi sredstvi, ki jih nudi obsedeno stanje. Odločilni udarec je prizadela gibanja s tem, da je zaprla vseh 56 delavskih voditeljev, za katere javni tožitelj predlaga smrtno obsodbo, ker so pripravljali dinamitne napade na javne zgradbe: mostove, vojašnice itd. Aretacija se je izvršila na kratek način. Delavsko zbornico v Johannesburgu, v kateri so bili zbrani voditelji, je obdalo na tisoče policajev in vojaške čete; na zbornico so namerili sedemfuntni top, nato pa oblegancem sporočili, da se tekem četrt ure udado ali pa bo začel delovati top. Zbrani so se odločili za prvo; odprli so vrata in korakali na cesto, kjer so jih takoj obdali policaji in vojniki in jih odpeljali v ječo. Medpotoma so peli delavsko himno. Demonstracij ni bilo nobenih. Med aretiranci so se nahajali tudi glavni voditelji Bain, Crawford in Mason. Železniški štrajk je strl. Pa tudi rudniški štrajk je toliko kot končan, ker je večina rudarjev začela zopet delati. V Kapstadtu so na javnem trgu aretirali tajnika in celokupno delavsko eksekutivo. V Oranju so proglasili aretacijo nad tam. voditeljema štrajka Campbell Elstockom in Cruikshankom. Delavski poslanec Creswell je na delavstvo izdal oklic, v katerem je pozivlje, naj se ne da zapeljati k nasilnim sredstvom in izgredom, marveč naj se poslužuje le tihega odpora s tem, da ne prime za nobeno delo. Ne ve se še, ali bodo Creswella radi tega oklica postavili pred vojno sodišče ali pa bodo respektirali njegovo poslansko imuneteto.

NEMIRI OB ŽELEZNIČARSKI STAVKI NA PORTUGALSKEM.

Dinamit govori!

Milanski »Corriere« poroča iz Madrida, da so v Lizboni in v drugih portugalskih mestih izbruhnili veliki nemiri. Brzotjavne proge so prekinjene. Z dinamitom so dolge železniške proge porušene. Brzotjavni uradniki so potrti aparate in pobegnili, da jih niso mogli zapreti. Med Aveiro in Quitano so pogнали z dinamitom železniško progo v zrak. Boje se, da izbruhne v celi Portugalski vstaja.

eller se je s svojimi otroci pripeljala na parniku »President Grant«; namenjena je bila k svojemu bratu Johnu Reiss v New Yorku. Ko so jo vprašali po mžu, je povedala, da pride v kratkem za njo, ker ima odslužiti še par mesecev vojaške službe. Komisija jo je z otroci poslala nazaj in b morala cela družina v očetovem spremstvu še enkrat napraviti dolgo in drago vožnjo v Ameriko. — 17letnega Rubena Gerber so zavrtili, češ, da je preslabotnih kosti, v resnici je pa fant popolnoma normalne rasti. — Radi kratkovidnosti so deportirali 17letno Ethel Fried, ki je doslej vedno dobro videla in vidi tudi še sedaj. — Kako se godi izseljencem, ki so bili tako srečni, da so jih spustili v deželo, nam povedo te le vesti: V Michiganu še vedno divja rudarska stavka; sam vladni komisar Densmore je izjavil, da je pravica na strani delavstva in da lastniki rovov niso modro postopali, ko so odklonili pogajanja z delavci. Voditelji rudarjev se posvetujejo, če bi ne kazalo proglasiti generalne rudarske stavke po celih Združenih državah. — V Black Diamond premogovnikih so varnostne naprave tako pomanjkljive, da se je nedavno v nekem rovu utrgal strop, o čemer je bilo več rudarjev mrtvih in težko poškodovanih. Zato je 840 rudarjev stopilo v štrajk. — V Indianapolisu štrajkajo mostni delavci. — Uprava Erie-železnice je odpustila 6000 delavcev, ker so mnoge tovarne ob železnici ustavile delo in zato na železnici ni tovarnega prometa. Iz istega vzroka so tudi mnoge druge železnice odpustile na tisoče delavcev. Brez dela je nešteto tovarniških in železniških delav-

KORUPCIJA TUDI NA JAPONSKEM.

V Berlinu je stal pred sodiščem te dni stenotipist Karl Richter, obtožen, da je poizkusil izsiljevati in da je kradel. Richter je bil namreč nastavljen pri filijalki tvrdke Siemens Schuckertwerke v Tokiu in si je prilastil zaupna pisma namenjena japonski mornariški upravi, da jih izrabi proti tvrdki za izplačilo denarja. Iz teh pisem je razvidno, da je tvrdka zagotovila japonskemu admiralu Fujii 3½% provizijo za dobave japonski mornarici. Pri naročilih aparatov za brezžično brzojavljenje so pa 15% zaupne izdatke japonskemu uradništvu odračunali. Richter je bil obsojen v dveletni zapor in izgubi pet let državljansko pravico.

SPOPAD DELAVSTVA S POLICIJO V PETERBURGU.

19. t. m. so v Peterburgu pokopali nekoga delavca. Policia je med pogrebom zaplenila rdeče trakove na rajnikovi krsti, a ko so delavci na pokopališču zapeli nek revolucionarni koral, je pričela policija pogrebe iz pokopališča izrivati. Ljudje so se razkropili a zopet okoli groba zbrali, kjer je hotel neki socialnodemokratski poslanec govoriti. Policia je pa poslance, ko je nekaj besedi izpregovoril, aretirala in razgnala pogrebece s silo.

Na jugu.

Bolgarija se pripravlja.

Listi poročajo preko Bukarešte iz Sofije: Politične kroge v Sofiji zelo skrbijo, ker se vojaške oblasti živahno gibljejo. V južnovzhodno Bolgarijo odpošiljajo zadnje dni močne vojaške oddelke. V Bukareštu sodijo, da so ti dogodki v zvezi s poročili o turško-bulgarski pogodbi, ki se oficijelno sicer dementira, a tajno le obstoja. Tudi za Macedonijo namenjene čete živahno oborožujejo. Boje se, da spomladi izbruhne nova vojska.

Nova balkanska zveza?

Dne 28. t. m. pričakujejo Venizelosa v Peterburgu, odkoder odpotuje v Berlin. Sodiijo, da ostane več dni tudi na Dunaju, v Bukarešti in v Belgradu. Ruski diplomatski krogi pripisujejo potovanju grškega ministrskega predsednika veliko važnost, ker pričakujejo, da se utrdi zveza med Grško, Srbijo, Rumunijo in Črnogoro. Venizelos obvesti v Peterburgu Kokovceva o vseh podrobnostih nove balkanske zveze, da si izposluje pritrdilo Rusije.

Vojne ladje pred albanskim obrežjem.

Velesile trojnega sporazuma razpravljajo, če kaže odposlati vojne ladje, ki bi opazovale obrežje Albanije. Francija resno ugovarja, češ, da bi to preveč stalo in da bi lahko povzročilo nove zapletljaje. Sicer pa položaja v Albaniji ne smatrajo več za vznemirljivega. Če bi bilo kljub temu potrebno, da se posreduje, bodo vse velesile posredovale. Kdaj da odpotuje princ Wied v Albanijo, še vedno ni znano. Grki dementirajo laško poročilo, da bi bili grški nojaki Korico in Kolonijo zapustili.

Napetost med Grki in Turki.

»Lokalanzeiger« poroča iz Aten, da križari grško torpedno brodogradnjo okoli egejskega otočja, ker zbirajo Turki na obrežju pri Mali Aziji vojake. Grški ministrski predsednik Venizelos je popoldne 25. t. m. odpotoval iz Pariza v Berlin.

cev — sedaj v najhujši zimi. Pennsylvanska železnica je tudi ostalim delavcem v delavnicah znižala delavni čas od 50 na 40 tedenskih ur. Tudi rudniki so odpustili brez števila delavcev. — Ogrski notranji minister je že pred Božičem razposlal okrožnico na vse občine, v kateri svari prebivalstvo pred izseljevanjem v Ameriko. Naši ljudje pa naj bodo posvarjeni po ravno kar navedenih dejstvih, da si vsak preje stokrat premisli, predno se napravi po srečo v Ameriko. Kako nemila je ondi človeku celo mrtva narava, nam z nova pričajo silni viharji, ki so minule dni divjali ob newyorški obali; hitrica je znašala 96 milj na uro. Škoda je velikanska; mnogi hoteli ob obrežju so se podrli, ostali so vsi poškodovani. Po kletah stoji voda. Ribiške koče je vihar odnesel. Ljudje so v smrtnem strahu bežali po ulicah in glasno prosili Boga, da bi prizanesel mestu. Železniske, brzojavne in telefonske zveze so mnogo kod pretrgane; del New Jersey Central železnice je pod vodo. Prizadeta je vsa vzhodna obal, škoda znaša mnogo milijonov. — V mehikanski državi Sinaloa je zavlada taka beda, da starši more svoje lastne otroke in jih jedo. Ljudje v strašni lakoti kar blazine; nekatere matere žrtvujejo same sebe, da otroci ne pomrjo gladi. Inženier Otto Hallmer, ki je te strašne razmere videl na lastne oči, je komaj ušel iz nesrečne dežele. S svojim spremstvom se je moral boriti z banditi na življenje in smrt. Nato so 23 dni potovali skozi puščave in se hranili z mesom mul, kač in prejskih psov.

cccccc

Razpust rumunskega parlamenta.

Rumunski ministrski predsednik je 24. t. m. prečital v senatu odlok, s katerim se razpušča parlament. Nove volitve so 28. febr. razpisane. Novi parlament se skliče 6. marca.

Srbija.

V Belgradu uradno dementirajo poročilo, da namerava kralj Peter odpotovati v Bukarešt. — Peterburški brzojavni urad poroča, da je ruski car izdal ukaz, ki podeljuje novorojenemu princu Vsevolodu Juvanoviču, vnuku srbskega kralja Petra, naslov visokost in določa ceremonial ob krstu, ob katerem bosta tudi car in carica navzoča. Kumoval bo car sam, botra bo velika kneginja Konstantinovna.

Volilni boj v Bulgariji.

Ministrski predsednik Radoslavov, finančni minister Tončev in bivši minister Genadijev so otvorili 25. t. m. volilen boj za sobranje. Odločno so naglašali, da vlada ni nameravala nove vojske izzvati in da je prevzela državno krmilo v imenu miru in ostane zvesta miroljubnemu programu. Tudi bivši finančni minister Teodorov je govoril svojim volilem in branil prejšnjo vlado proti napadom.

POLOŽAJ V ALBANIJU

Velesile živahno razpravljajo o položaju v Albaniji. Neposredno se ne mislijo v Albaniji nastopiti, ker smatrajo, da je dolžna mednarodna kontrolna komisija v Valoni skrbeti za to, da se v Albaniji mir zagotovi. Demonstracija mednarodnega brodovja ob albanskih obalah bi ostala brezuspešna. Če bi se moralo v Albaniji nastopiti, bi moralo biti posredovanje mednarodno.

IZZET PAŠA O ALB. PRESTOLU.

Pariz. Pariški listi poročajo izjavo Izzet paše, da je bil pripravljen prevzeti albanski prestol, če se za to izreko vsi albanski notabli in če temu pritrdijo vse velevlasti, to pa zato, da prinese svoji domovini, v kateri njegova rodbina živi že 500 let mir. On ni pustolovec in ne mara prelivanja krvi. Prepričan je, da je Albanija sposobna za samostojno državo pod vladarjem za katerega se izreče velika večina prebivalstva. Knez Wied gre nasproti veliki nevarnosti, ako se izkrca, ker je mohamedansko prebivalstvo v Albaniji zelo razburjeno.

STALIŠČE ITALIJE.

Rim. Italijanska vlada stoji glede na albansko vprašanje slejkoprej na stališču, da morajo v Albaniji, ako treba, intervenirati vse velesile skupno. Z Avstrijo samo Italija nikakor ne želi intervenirati, ker je njen največji interes ohraniti slogo vseh velesil. Res je, da italijanske in avstrijske ladje križarijo po albanskih vodah, toda v bližini se nahaja tudi nemška ladja, na Krfu pa angleške in francoske in zdi se celo, da tudi ena ruska.

ESSAD PAŠA KORAKA NAPREJ.

Ohrida. Essad paša koraka z deset tisoč ljudmi proti Korici in Argirokastru.

KEMAL BEG DEFINITIVNO DEMICIJONIRAL.

Dunaj. Albanska provizorična vlada je demicijonirala in posle izročila mednarodni kontrolni komisiji. Prejšnji ministri sicer ostanejo, dobe pa naslov generalnih ravnateljev. Ker je Essad paša izjavil, da bo tudi on odstopil, ako odstopi Kemal beg, se pričakuje tudi odstop Essad paše.

ALBANSKE SKRBI.

Pariz. V diplomatskih krogih povzroča položaj v Albaniji velike skrbi. Najnovejše vesti poročajo, da je ondi položaj vedno resnejši. Tu se boje, da Turčija direktno poseže v albanske dogodke. Mnenja so, da igra Essad paša s svojimi pogajanjmi z mednarodno komisijo neodkritosrečno igro.

INTERNACIONALNA DEMONSTRACIJA?

Dunaj. Pariški listi trdijo, da odpošlje Rusija na inicijativo Francije v albanske vode križarko »Oleg«, dočim tukajšnji krogi pravijo, da je internacionalna brodovna akcija v Adriji nepotrebna.

TURŠKE IN GRŠKE PRIPRAVE.

Atene. Tu se vznemirjajo radi koncentracij turških čet v Mali Aziji. Turki zbirajo v Mali Aziji vsak dan večje čete. Nasproti Mitleni stoje trije pomnoženi bataljoni, v Aivaliju stoji 3000 mož, v Dikali 3000, v Pergamu pa 5000 mož.

Belgrad. Potniki iz Geogelija pripovedujejo, da Grki v Solunu izvršujejo velike vojaške priprave, pomnožujejo čete in zbirajo skladišča municije in hrane.

SRBSKO - BULGARSKO MEJNO VPRAŠANJE.

Belgrad. Srbsko - bulgarsko mejno vprašanje je rešeno na ta način, da se sporno ozemlje na enaka dela razdeli med obe državi.

Dnevne novice.

+ Pri občinskih volitvah trga Rajhenburg je zmagala Kmečka zveza v prvem in tretjem razredu.

— Naši listi na Štajerskem. Radi tiškarskega gibanja še naši listi: »Straža«, »Naš dom«, »Glasnik najsvetejših src« in drugi listi, ki se tiskajo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ne morejo iziti. Edino naš »Slov. Gospodar« še izhaja, sicer v skrčeni obliki. Tiska ga »Katoliška tiskarna« v Ljubljani. Prosimo naročnike omenjenih listov, da imajo potrpljenje.

— Tečaji. V Št. Jurju ob juž. žel. se vrši socialni tečaj v sredo, dne 28. jan. Začetek ob 8. uri. Prostor: Katoliški dom. Povabljeni so vse župnije: Št. Jurij, Slivnica, Damlje, Št. Vid, Teharje, Ponikva, Kalobje itd. — Naslednji dan bo tečaj v Šmarju pri Jelšah pri Habjanu. — Dne 3. febr. bo tečaj v Žetalah pri Rogatcu.

— Sv. Florjan pod Bočem. Dne 2. februarja se bo pri nas ustanovila dekliška Marijina družba. Ob enem bo zborovanje dekliške in mladeniške zveze. Govori dr. Hohnjec.

— Slov. Bistrica. Dne 8. febr. bo pri nas občni zbor izobr. društva. Govori urednik Žebot.

— Vransko. Izobr. društvo ima svoj občni zbor dne 2. febr. po večernicah. Pridite!

— Rečica ob Savinji. Dne 1. in 2. febr. po večernicah priredi naše izobr. društvo veselico. Vrstijo se mladeniči in dekleta. Obiščite nas oba dneva sosedni in domačini. Za zabavo bo poskrbljeno. Dne 1. febr. predstavljamo vesloigro »Čevljar«, 2. febr. pa igri: »Oh ta Polona« in »Prisiljen stan zaničevan«.

— Sv. Frančišek Ksaverij. Katol. bralno in izobr. društvo bo imelo občni zbor v nedeljo dne 1. febr. po večernicah pri Martinovcu. — Sledi kratka igra za ude vstopnine prosta.

— Zreče. Dne 1. febr. po večernicah v dvorani g. Kračuna vprizori Dekl. zveza zanimiv igrokaz. Sodelovali bodo tamburaši in okoli trideset pevcev. Vsi prijatelji poštenega veselja so prijazno povabljeni.

— Dekliška zveza v Cirkovcah je priredila v nedeljo 25. t. m. predstavo »Fabiola in Neža«.

— Ruše. Podravska podružnica slov. planinskega društva vabi svoje člane na 14. občni zbor, ki se vrši dne 8. svečana ob 2. ozir. 3. uri popoldne v gostilni g. Jožeta Muleja v Rušah po običajnem dnevnem redu.

— Gospodarski tečaj v Veržetu. Med 15. in 21. februarjem se bo vršil v Marijanšču v Veržetu za Mursko polje in sosednje kraje večdnevni gospodarsko-podučni tečaj. Razpravljale se bodo važne gospodarske, socialne in druge zadeve. Prosijo se že sedaj naši zaupniki na Murskem polju in sosednjih krajih (tudi Slovenci na Ogrskem), da agitirajo za obilno udeležbo. Za dobre predavatelje je preskrbljeno.

— Kamnica pri Mariboru. Naša hranilnica in posilnica vrlo deluje. Že prvi uradni dnevi so pokazali, da je bil zavod potreben. Domače ljudstvo pridno nosi svoj odvisni denar v domači denarni zavod. Upanje je, da se bo posojilnica tekom časa lepo razvila in bo močna podpora pred Mariborom. Le mariborski liberalci v »Narodnem domu« pravijo, da je naša posojilnica nepotrebna. Ti gospodje bi menda radi, da bi naše dobro slovensko ljudstvo samo njim in v njih zavod nosilo svoje prihranjenice novčiče.

+ Delavsko gibanje. Jugoslovanska strokovna zveza ima na Štajerskem že lepo vrsto dobrodelujočih skupin. Mnogo je pa še krajev, kjer bi bila organizacija delavstva nujno potrebna, ker sicer nam bodo velik del dobromislečega delavstva ugrabili socialni demokratje, liberalci ali Nemci. Rodoljubi, ki imate srce za dobrobit uboga delavca, pojdite povsod na roko našemu gibanju. Poročajte štajerskemu okrožju J. S. Z. v Maribor, kjer bi bilo potrebno prirediti delavski shod ali ustanoviti skupino J. S. Z. Ne omalovažujte naših delavcev. Na graškem shodu J. S. Z. dne 18. t. m. se je sklenilo, da se bo odslej posebno skrbelo za vzajemnost med posameznimi skupinami na Spod., Sred. in G. Štajerskem. Okrožno načelstvo bo skušalo v vseh ozirih doseči ožji stik med našimi člani v vseh delih naše dežele.

+ Poslanec dr. K. Verstovšek govori dne 1. febr. po rani maši na shodu kmečke zveze v Škalah pri Velenju. — Kat. izobr. društvo istotam priredi isti dan po večernicah občni zbor. — Katol. izobr. društvo v Št. Andražu pri Velenju priredi dne 2. februarja po večernicah občni zbor in tombolo. Na obeh občnih zborih govori dr. Verstovšek.

— Iz deželne živinozdravniške službe. Asistent dunajske živinozdravniške visoke šole Rudolf Verinik je imenovan za živinozdravnika v Schladmingu. Za živinozdravnika v Ljubnem v Sav. dolini je imenovan Franc Baš, Franc Vebler za Sevnico in Franc Lobnik za Vransko.

— Gornja Radgona. Sodnik dr. Meschitz, proti kateremu sta se poslanci dr. Verstovšek in Roškar opetovano pritoževala, je disciplinarno kaznovan in bo kmalu prestavljen. Ljudstvo se bo oddahnilo. Nič pa se ne čudimo, da se je dr. Strelec, notar iz Ormoža, pred kratkim še vozil rano v jutro iz gostiln v družbi z dr. Meschitzem, tem nasprotnikom slovenskega ljudstva v sladkem objemu.

— Kmetijska podružnica Sv. Jurij v Slov. goricah bo priredila tekom mesca februarja 1914 tridnevni kmetijski knjigovodstveni tečaj. Zato vabi svoje udeležence tečaj sosednjih kmetijskih podružnic, da se tečaja udeležijo. Pogoji so: Udeleženci tečaja morajo biti posestniki, ali njih sinovi, posestnice, ali njih hčere. Prednost imajo tisti posestniki, ki že sedaj plačujejo osebno dohodnino, ali jo bodo v doglednem času plačevali. Zavežejo se, da v lastnem interesu skozi tri dni poslušajo poduk ozir. predavanje, od 8.—12. ure dopoldne in od 1. do pol 5. ure popoldne. Vsak udeleženec plača 2 K, za tiskovine in knjige, ki se pri tečaju rabijo. Kdor se hoče udeležiti tečaja, naj se oglasi pri kmetijski podružnici ustmeno ali pismeno, do konca januarja. Čas tečaja se bo oglašeno naznanil pravočasno.

— St. Vid pri Grobelnem. Dne 6. t. m. smo pokopali mlado 18letno deklico Rozo Žogan. Bolehala je več let na sušici — a bila je ves čas popolnoma udana v voljo božjo. Sveti ji večna luč!

— Umrla je v Mariboru gospa Franciška Scherbaum, lastnica umetnega mlina, pekarije in obširnih posestev. Rajna je bila vzgledna katoliška žena. Pogreb rajne je bil v četrtek popoldne. Vodil ga je sam knezoškof eks. dr. Napotnik. Udeležba je bila ogromna. Rajna je bila članica katoliških društev ter velika dobrotnica revežev.

— Čudne razmere, ali pamet naših okrajnih glavarjev. Pri Sv. Trojici v Slov. goricah je nameraval nekdo otvoriti brezalkoholno gostilno. Med tem, ko se nemškutarjem pri otvoritvi šnopsarn gre s čudovito naglico na roko in šnopsarne rastejo pod Weissovo patronanco iz tal, kakor gobe po dežju, je mariborsko okrajno glavarstvo zavrnilo prošnjo za brezalkoholno gostilno pri Sv. Trojici. Zakaj? Ker so tako nemškutarji želeli in ker g. pl. Weiss nemškutarje — ljubi in se jih tudi — boji.

— Slov. katol. izobr. društvo »Straža« na Dunaju si je za leto 1914 izvolilo sledeči odbor: predsednik g. Ivan Kvas, podpredsednik g. Ivan Oražem, tajnik g. med. Josip Kos, tajn. nam. g. Anton Starčič, blagajnik g. Josip Kralj, blag. nam. Feliks Kodela, knjižničar g. phil. Mihael Plot, knjižničar nam. g. Franc Bukšek, revizorja g. Albert Strahovnik in g. Francišek Vrhovnik.

— Zaradi suma umora. V Zgornji Sveti Kungoti na Sp. štajerskem so zaprli 23 let staro posestnikovo hčer Amalijo Kolmanič, ker se sumi, da je udeležena pri umoru svoje tovarišice Ivano Kovačič, s katero je imenovano dekle oktobra leta 1910 šlo v gozd na sprehod, pa so pozneje Ivano Kovačič našli v gozdu s prezezanim vratom in oropano. Oče Kolmaničevke in njen brat Franc sta bila že lani zaprta, ker leti sum tudi na nju. Izpovedi so mislili, da gre za samoumori.

— Iz zapora je pobegnil v Laškem trgu rudar Franc Nadrach, ki je bil zaprt, ker je v Dominikovi gostilni v Trbovljah ukradel 460 K.

— Poročil se je v Varaždinu Jožef Verhovšek, trgovec v Poljčanah z gospo Ano Borčić roj. Novak, restavratorko v Varaždinu. — Gosp. Ulrik Pavlica, nadučitelj v Rihemberku se je poročil z gđno Ludoviko Merkel iz Rojana.

— Slov. Bistrica. Izobr. društvo ima dne 8. febr. po večernicah občni zbor. Govori urednik Žebot.

— Dobrna pri celju. Z novim letom je v našo Dobrno mairska nova prišla. Nov gostilničar g. Apih je prevzel hotel »Unione«, ki je slaven znan še pod imenom hotel Orosel. Ta hotel je edina slovenska gostilna v naših toplicah in opozorimo domačine, posebno toplicarje, da ta hotel obiščejo. Potem smo dobili novo trgovino in sicer tudi edina slovenska na Dobrni. Do zdaj smo bili navezani na edinega trgovca Nemca. Od zdaj pa bomo svoj denar nesli naši vrli trgovski gospej Pavli Zagazhen roj. Breclnik. Tretja novost je pa nov slovenski pek g. Ropau. Ta je prevzel pravo pekarno naše posojilnice in jo vodi prav spretno. Torej res veseli pojav v naši od nemškutarje ogroženi Dobrni! Še pred kratkom so se celo v posojilniških podjetjih šopirili naši seveda skriti nasprotniki, kajti pek in gostilničar sta bila nemškutarja. Dne 19. t. m. je začela naša šolska kuhinja svoje blagodejno delovanje pod vodstvom gđne učiteljice I. Levstik in pridne kuharice Neže Božnik. Letos je do-

spodična posebno veliko nabrala za kuhinjo. Prvi dan je 134 otrok dobilo toplo kosilo. Vsa čast gre pa za mladino tako skrbni občini in cerkveni oblasti, ki ljudstvo za šolsko kuhinjo vnema.

— Smrt koroškega domoljuba. Glinje, 25. januarja. Danes je umrl na Trati pri Glinjah v visoki starosti eden najuglednejših koroških rodoljubov g. Lovro Zablacan. Rajni je bil, dokler so mu moči dopuščale, duša narodnemu gibanju v Glinjah in daleč na okrog. Najpomembnejše delo je bilo ustanovitev Hranilnice in posojilnice v Glinjah l. 1889, kateri je bil načelnik od nje ustanovitve. Vsled svojih zaslug ga je imenovala domača občina častnim občanom. Pogreb se vrši dne 27. jan. t. l. ob 3. uri popoldne.

— »Mladost«. Uredništvo lista »Mladost« nam poroča: Ker vsled tiskarske stavke tudi »Mladost« ne more iziti, prosimo vse naročnike, da potrpe, dokler se razmere ne uredijo. Prva številka izide v februarju, druga in tretja pa skupaj v marcu, kar naj blagovolijo naročniki upoštevati.

— Tiskarsko gibanje. Z Dunaja poročajo: Vsled posredovanja predsednika socialno političnega oddelka trgovskega ministrstva dr. pl. Gasteigerja se je vršila konferenca zastopnikov tiskarn in pomočnikov. Posledica te konference je, da so sedaj tudi pomočniki pristali na to, naj posreduje nemški tarifni urad v Berlinu.

— Dvorni svetnik je postal višji deželni sodni svetnik graškega deželnega sodišča ob vpokojitvi, dr. Moric Hohenburger.

— Umrl je Gradcu vpokojeni generalmajor Viktor Tilschert. Rajnik je bil strokovnjak in pisatelj glede na vojaško tehnična vprašanja.

— Ker je napravil slabo kupčijo, se je obesil. V Lučah se je obesil 65letni posestnik Anton Prosek. Obesil se je na vratih sobe. Živel je v prav dobrih razmerah. Pred kratkim pa je prodal nekaj lesa, ker se mu je pa zdelo, da je napravil s prodajo slabo kupčijo, se je obesil.

— Dva dni je bil mrtev. 70letni posestnik Janez Leitner pri sv. Volbenku je pred nekaj dnevi zaspal in se ni zbudil dva dni. Ker ga domači niso mogli zbuditi, so poslali po cerkovnika, ki je tudi mrliški oglednik, in ta je konstatiral, da je mož res mrtev. Ker pa ob določeni uri ni bilo pogreba, je šel cerkovnik v hišo, kjer je bil mrlič. Kako pa se je prestrašil, ko je videl Leitnerja živega. Leitner je imel po dvanajstem spanju velikanski tek.

— Kongres avstrijskih trtorajcev in kletarska razstava v Gorici. Od 7. do 12. septembra t. l. se bo v Gorici vršil 9. kongres avstrijskih trtorajcev, združen s kletarsko razstavo. Dne 16. t. m. se je sešel v dvorani dež. zbora v Gorici pripravljalni odbor, ki mu je predsedoval dež. glavar prošt Fajdutti. Namestnika je zastopal namestništveni svetnik dr. Pipec, navzoči so bili razni dež. poslanci, trgovska zbornica, ravnatelj kmetijskega kemijskega poskuševališča dr. Ripper. Za častnega predsednika odbora je bil izvoljen namestnik Hohenlohe, za pravega predsednika pa dež. glavar Mons. dr. Fajdutti.

— Smrt v tujini. Iz Amerike poročajo: Na pri delu dobljenih poškodbah je umrl v Frontenacu Kan. Martin Oplotnik, doma ob Sv. Pavla na Spod. štajerskem. — Ubil se je v Barbertonu O. Pavel Klomp iz Babnega polja pri Starem trgu. Šel je mirit rojaka, ki je pretepal ženo, pri tem je pa padel in se ubil. — V Franklinu Kans. je umrla gospa Marija Stefančič. Zapušča šest nepreskrbljenih otrok. — V Clevelandu je umrla 60 let stara Veronika Krainz, doma iz Loke pri Zidanem mostu. — Smrtno je zabodel v Taylor Springs rojak Mat. Dobrinčič rojaka Pogačnika, doma iz Bistrice v Rožni dolini. — Na srčni kapi je umrl v Clevelandu 63letni France Medved, doma iz novomeške okolice. — V Clevelandu je umrl 46 let stari France Skubi iz Stare vasi pri Grosuplju. — Na operaciji vsled slepiča je umrl v Pueblu Colo Jurij Kerin. — V Kanon City Colo je umrla gospa Marija Ločnikar roj. Čoš. — V Elyju je padlo drevo na rojaka Germa in ga ubilo. — V Ely Minn. so pokopali rojaka Franceta Lesarja, doma iz ribniške doline. — V Lowber Pa je umrla Lucija Zupančič roj. Heinšič, stara 45 let, doma iz Vukreda. — V Oberbrucku je umrl rojak Peter Istinič, doma iz Logatca.

— Ponesrečil se je mariborski stolni in mestni vikar č. g. Franc Simonič. Šel je na sprehod na bližnjo Kalvarijo. Ker so stopnice zelo ledene in polzke, je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v rami. Revež si ni mogel pomagati. Ko so ga našli, so ga prepehali v mariborsko bolnišnico, kjer mu je primarij dr. Thalman prevežal roko. Kost v rami so bile močno zlomljene. Sedaj leži č. g. vikar, ki je že tolikim pomagal s svojim svetom do zdravja, doma. Zdravniki upajo, da bo bolnik moral delj časa čuvati postelj, predno bo ozdravil.

— Proslava 500letnice ustoličenja zadnjega vojvode koroškega. Slovenska kršč. soc. zveza za Koroško je sklenila, da bo po celem slovenskem delu Koroške na najslavesnejši način praznovala jubilej ustoličenja zadnjega vojvode Koroškega.

— Poneverjenja v obč. blagajni v Brežicah. O brežiški obč. blagajni so že dalj časa šle govorice, da v njej ni vse v redu, a tajnik Schallon je znal odvrtni vsako revizijo. Sedaj je občina zašla v resne težave, zato so se poklicani činitelji končno resno odločili za revizijo. To je pa tajnika Schallona tako prestrašilo, da je nenadoma neznanokam izginil. Revizija je našla blagajno prazno in knjige v največjem neredu. Občina je oskudovana za mnogo tisočev, pa tudi zasebnikom je Schallon odnesel lepe denarje.

— Zopet nečuten škandal v graškem anatomskega zavodu. Poročali smo, da je bil 23. okt. lani obsojen v 14dnevni strogi zapor brivec Stocklass, ker je kupoval in prodajal kite, ki so mu jih prinašali uslužbenci graškega anatomskega zavoda. Sedaj so pa odkrili, da je prodajal novi sluga patalogično-anatomskega zavoda Valentin Steinklauber zlate zobe, ki jih je mrličem vzel. Ni pa prodajal samo zlatih zob mrtvecev, marveč tudi njih kite. Zadevo zasleduje drž. pravdnik dr. pl. Höpfer.

— Zanimiva pravda radi razžaljenja časti. Iz Celja se nam poroča: Tukajšnji trgovec Robert Zangger je bil radi nekega kupčijskega pisma, v katerem je imetnika petrolejske prodaje »Avstria«, Ivana Mahorka, obdolžil, da je prelomil trgovsko solidarnost na polju petrolejske trgovine na škodo trgovcev in konsumentov, — od c. kr. okr. sodišča v Celju obsojen na 100 kron globe. Pri vzkladni razpravi, ki se je vršila 19. t. m. na okrožnem sodišču v Celju pod predsedstvom svetnika višjega deželnega sodišča gosp. Viscontija, se je ta izredno zanimivi in važni pravdni predmet temeljito pretresal. Obravnava, ki je trajala več ur, je končala s popolno oprostitvijo toženca Roberta Zanggerja. S tem je ta pravda, ki je očividno vzbujala največje zanimanje med spodnještajerskimi trgovskimi krogi, — končno veljavno rešena.

— Iz Jeruzalema. Prof. dr. Lud. Reinprecht je imenovan za vice-reaktorja v avstrijskem gostišču. — To leto pride mnogo ljudskih karavan v Sv. deželo. Iz Avstrije: Tirolei, Poljaki in Hrvti. Moravci so odpovedali, ker ne morejo dobiti primerne časa radi drugih karavan. — Za Veliko noč je napovedanih 14.000 Rusov.

— Prvi zrakoplov v Jeruzalemu. Aviatik Bonnier s tovarišem je na starega leta dan popoldne ob 4. uri srečno priletel iz Beyroutha v Jeruzalemu. Obkrožil je mesto in se blizu kolodvorja spustil na tla. Radovednost ljudstva je bila velikanska. Guverner je zrakoplovca in francoskega konzula povabil na obed. Odpustila sta sv. Očetu udanostno brzojavko kot prva romarja-zrakoplovca. Zjutraj sta v spremstvu konzula obiskala božji grob in pobožno molila. Potem sta šla še na tempeljni trg. Ob 9. uri zjutraj sta ob ogromni množici ljudstva, ki ju je navdušeno pozdravljalo zapustila Jeruzalem ter poletela proti Betlehemu in odondot v Egipt. Na večer sta dospela v Kairo.

— »Cerkveni Glasbenik« vsled tiskarskega gibanja najbrže ne bo mogel iziti ta mesec. Če ne bo šlo drugače, izide v februarju dvojna številka. Cenjeni naročniki naj blagovolijo to notico na znanje vzeti in naj »Cerkv. Glasbenik« pred 15. februarjem nikar ne reklamirajo.

— Naš novi dreadnought. V soboto v reški ladjedelnici v morje spuščeni dreadnought »Szent Istvan« je istega tipa kakor v jeseni leta 1912 v službo postavljeni in v eskadro uveščeni »Viribus unitis«. »Szent Istvan« bo imel 12 — 30'5 cm topov, 12 do 15 cm in 18 do 7 cm topov. Za izstreljevanje 53 centimeterskih torpedov bo imel ta velikani štiri lancirne cevi. Njegovi stroji proizvajajo 25.000 konjskih sil, katero dajo ladji dvajset in pol morskih milj hitrosti. »Szent Istvan« bo močnejše šele sredi junija prih. leta uvrstiti v eskadro, seveda če bo dobro šlo. Kakšno iznenađenje v ogrski ladjedelnici v Reki seveda tudi v tem oziru ni izključeno. To je pokazala dosedanja gradnja, da se na reško ladjedelnico ni zanesli. Vsekakor bomo imeli najbrže že v tržaški ladjedelnici superdreadnoughte v gradnji, med tem ko se bodo Ogrji še s »Szent Istvanom« belili svoje glave.

— Oskrba na starost. 64letni Filip Fale je zmrznil na cesti pri Rojah. Cesta — oskrba na starost!

— Usmiljenka žrtve svojega poklica. V Varni je te dni na tišusu umrla sestra Jožefa, članica reda sv. Križa v Diakovu. Bolezen je nalezila pri streeži bolnih vojakov. Pogreb je bil veličasten; udeležile so se ga vse oblasti in ogromno občinstva. »Mir« posvečuje pokojnici ganljiv nekrolog.

— Chile Punta Arenas, 15. dec. 1913. Odpotoval je proti slovenski domovini župnik in katehet tukajšnje trgovske šole g. Alojzij Dejak. Delal je mnogo na verskem

in socialnem polju, kar pričajo mnoga društva, katera je tu ustanovil. Gosp. Dejak bo med potom obiskal slovenske, oziroma hrvaške naselbine v Uruguayu in v Argentini. Anton Ivančič, gojenec trgovske šole.

— Zadržena učiteljica. V št. Ilju v Slov. goricah slušuje na slovenski šoli učiteljica Roschger (Roškar). Nemški list »Grazer Volksblatt« poroča iz Maribora, da je ta učiteljica eden glavnih stebrov šentiljske protestantske in vsenemške agitacije. Poročilo tega lista je popolnoma resnično, v mnogih ozirih pa še prepomno. Dasiravno le proviziorno nastavljen, vendar stoji ta pristna Germanka na čelu lutrovske in švabske gonji. Sodeluje pri protestantskih in švabskih prireditvah, a »najlepše« je njeno »delo« v šentiljski slovenski šoli. Ona se ne ozira ne na učni red, ne na predpisane določbe, vse to jo ne briga, ona vceplja nežni slov. deci strup protislovenski in protikatoliški v srce. In c. kr. okr. šolski nadzornik vsega tega ne vidi! Stariši, kaj rečete pa Vi?

— Otrok se je zadavil s koščkom premoaga. Včeraj ob pol 12. uri dopoldne se je zadavil s koščkom premoaga poldrugo leto stari sinček železniškega uradnika gosp. Derendo v Zagorju ob Savi. Le za trenutek se je gospa Derendova odstranila iz kuhinje, prišedši nazaj, imel je otrok že košček premoaga v grlu. Takoj poklicani zdravnik g. dr. Zarnik je storil vse, da bi rešil otroku življenje, a bilo je vse zamanj.

— Deželni zbor kranjski se snide v četrtek dne 5. februarja in bo zboroval dobre tri tedne. Po izjavah ministrskega predsednika grofa Stürgkha v včerajšnji seji klubovih načelnikov je smatrati omejen termin vendar enkrat kot gotov. Tudi drugi deželni zbori se snidejo približno ob istem času.

— Sleparka. Na Dunaju so zaprli Elizabeto Hanuss iz Budimpešte, ki je nastopala pod imenom grofice Vilme Festitics in je razpečevala po Nizji in Višji Avstrijskem in po štajerskem ponarejene bankovce.

— Čudno. V Budimpešto dospe šest višjih laških častnikov, da se tam na stroške svoje države nauče madjarsko. Čudno.

— Vojna ladja »Panther«, katera se je preje nahajala kot čuvarica naših interesov pred Valono in je pred kratkim priplula v Pulj radi poprave, bo te dni gotova. Nameravano je, da odpluje »Panther« že v nedeljo zopet proti Valoni, kjer se sedaj nahaja Csepel. Na Pantherju vpeljejo radiotelegrafijo in delajo zato zdaj na njem noč in dan.

— Tiskarsko gibanje. V Bregenzu so stavkajoči stavci napadli delavolce. Slednje spremlja zdaj orožništvo v tiskarno.

— Tragična smrt družinskega očeta. Pekovski mojster Jurj Kandolf v Šmohoru na Koroškem je šel te dni na nek bajer se z delavci zmeniti zaradi lomljenja ledu. Najzajgre se je led udril in je mož utonil. Zapuščena vdova in 8 otrok in je bil zelo pridlen človek.

— Aeroplan se ne more zarubiti. Tako je razsodilo ogrsko višje sodišče, ko se je šlo za to, da se zarubi aeroplan honvedskemu poročniku Antonu Lanyju.

— Kurjava zmrznila. Brzovlak Trst—Dunaj, ki je imel včeraj dospeti ob 4 uri 24 min. v Gradec, se je za eno uro zamudil, ker mu je mejpotoma zmrznila kurilna naprava.

— Ponarejevalci denarja v Trstu. Iz Trsta poročajo: V zadevi družbe ponarejevalcev laškega denarja, ki so jo te dni zaprli na Reki in kateri načeljuje neki Lunjevič, so zaprli v Trzinu tudi gostilničarja Simonettija. Druge aretacije slede. Družba je videti zelo množična in so njeni člani tisočake kar razsipavali. (Dozdaj so zaprti Lunjevič, krčmar Kavalich iz Trsta in Stefan Troha, ki je bival zadnji čas v Prezidu in tam brččas ponarejal tudi avstrijski denar. Pravijo, da so ti ljudje tudi v Albaniji razpečevali ponarejeni laški denar in sicer okoli 100.000 lir.)

— »Krvavi dreadnought« pravijo te dni v Reki v morje spuščeni »Szent Istvan«. Kajti tekom zgradbe tega velikana se je 7 delavcev ubilo, nad 700 težko ranilo, 36 pa je bilo za celo življenje pobabljenih, mejni grof Pallavicini je ob slavnosti spuščanja v morje umrl, zadet od kapi. Vzrok je ta, da ogrska ladjedelnica za zgradbo dreadnoughtov sploh ni še pripravna. »Szent Istvan« bo šele sredi bodočega leta gotov; do takrat se bo število delavskih žrtve znatno pomnožilo.

— Grozna smrt. Delavec Anton Blanker, ki je bil zaposlen v škedenjskih plavžih, je hotel v sredo dne 21. t. m. ob 6. uri zvečer prekorčiti železno progo, da bi si s tem prikrajšal kakih 20 korakov daljšega pota. Nesreča je hotela, da se je začel ravno v trenutku, ko je revež stopil na tir, premikati vlak, ki ga je podrl na tla, da se ni mogel več rešiti. Vsi vagoni so šli čez njegovo truplo in ga popolnoma razmestili, da več ni bilo podobno človeški podobi.

— Zopet špijon. Avstrijske oblasti v Tridentu so aretirale nekega Bellonija. O vzroku aretacije sicer molče; toda skoro gotovo je bil Belloni špijon.

— **Pazi na otroke.** Triletni fantiček Simon Boh je 19. jan. t. l. pri Sv. Ožbolti ob Dravi, med tem ko starišev ni bilo v sobi, splezal na ognjišče, kjer je padel na razbeljeno ploščo. Uboji otrok se je hudo ožgal. Radi pekočih ran na obrazu, trebuhu, rokah in podplatih, je 20. jan. v mariborski bolnišnici umrl. Stariši se bodo še morali zagovarjati pred sodnijo.

— **Nepošten zavarovalni agent.** V Mariboru so prijeli zavarovalnega agenta Alojzija Pliberška, ker je pri zavarovanju sleparil stranke.

— **Umrl je v Spodnji Poljskavi** gostilničar in posestnik Jožef Muršec, star 39 let.

— **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Na svečnico dne 2. febr. ima bralno društvo občini zbor s sledečim sporedom: poročilo odbora, volitev odbora, poučni govori, deklaracije, petje, šaljivi prizor »Zdravnik in bolna žena«.

— **Zapuščina domoljuba.** Te dni umrli dalmatinski rodoljub grof Manfred Borelli je zapustil »Hrvatskemu dobrodelnemu društvu« v Zadru hišo, vredno 100.000 K.

— **Smrtina kosa.** Iz Veliovca poročajo: Komendant na Reberci je 22. t. m. umrl. Pogreb bo v nedeljo. — V Gorici je umrla gospa Frančiška ud. Zottig roj. Princivalli, tašča višjega sodnega svetnika g. M. Rutarja.

— **II. Slovenska planinska veselica na Dunaju.** Dunajska podružnica slov. planinskega društva priredi pod pokroviteljstvom eks. Lavriča pl. Zaprškega, c. i. kr. podmaršala v soboto dne 7. februarja 1914 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Češkega doma (hotel »Pošta« I. Drachengasse 3) svojo II. planinsko veselico. Vstopnina: za družbene člane in dijače 1 K 20 vin., za nečlane 2 K. Toalet: turistovska, narodna ali promenadna. Planinske dekoracije, kranjske klobase, cviček, srečolov itd. — Pričakuje se mnogobrojni obisk, ker je čisti dobiček namenjen zakladu za zgradbo planinske koče v domovini.

HUDA ZIMA.

V Krkonoših na Češkem je več dni snežilo. Sneg leži meter visoko. Promet je zelo oviran in deloma nemogoč. Dva dečka sta zmrznila. V Odesi je divjal snežni vihar dva dni. Nasip novega pristanišča za izkladanje žita je vihar porušil. Parniki so morali v pristanišču ostati. Vlaki imajo velike zamude. V antwerpskem pristanišču je radi zime promet nemogoč. V osmih dneh je v Antwerpnu 26 oseb zmrznilo.

Sodnik se zavzel za brezversivo.

»Reichspost« objavlja članek pod gorejšim naslovom, ki dokazuje, kako da moramo katoličani paziti, da se ne žali po oblasteh katoličanstvo. Gre za tale slučaj: Pri c. kr. okrajnem sodišču Floridsdorf je tožila neka šivilja judovskega agenta Viljama Stromeke, ker jo je zapeljal pod pretezo, da jo poroči. Dve leti je živel z njo v divjem zakonu. Dva otroka je imel z njo, nato jo je pa zapustil. Ženska ga je tožila. Stromeke jo je pregovarjal, da naj postane brezverka, češ da se potem z njo poroči. Januarja je bil Stromeke in contumaciam obsojen v 14 dnevni zapor, a razprava se je obnovila in pri ponovitvi razprave je izjavil Stromeke, da žensko poroči pod pogojem, da postane brezverka. Ženska je izjavila, da ne izpremeni svoje vere. Sodnik je pa nato obtoženca oprostil, češ da je voljan, da se poroči, a od njega se ne sme zahtevati, da vero izpremeni, marveč je v tem slučaju stvar matere, da odstrani zakonski zadržek po § 64. splošnega državljankega zakona s tem, da postane brezverka. Ko je ženska odločno izjavila, da svoje vere ne izpremeni, je izrekel sodnik sledeči nečuvni stavek: Aber in unserem Jahrhundert ist man doch über solche Dinge erhaben! (A v našem stoletju smo vendar že vzvišeni nad take stvari.) To je nečuvna žalitev katoličanstva in to tembolj, ker od juda niti pričakoval ni, da stori, kar je od ženske zahteval. Ali smo res že katoličani v Avstriji izpostavljeni sramotitvam v dvoranah, kjer se deli pravica? Floridsdorfska izjavajoča dogodba mora ogorčiti vsakega katoličana in to tembolj, ker ne bomo trpeli, da bi sodniki nagovarjali ljudi na odpoved od katoličanstva.

IZPREMEMBE V GENERALITETI.

Poveljnik graškega armadnega zbora postal armadni nadzornik.

Vpokojen je na lastno prošnjo armadni nadzornik general pehote Schoedler; za armadnega nadzornika je pa imenovan poveljnik 3. (graškega) armadnega zbora Ernest baron Leithner, za poveljnika graškega armadnega zbora je imenovan dose-danji poveljnik 6. pehotne divizije v Gradcu Emil Colerus pl. Geldern. Poveljnik 10. armadnega zbora v Przemyslu general pehote Henrik vitez pl. Falkenfeld je pride-ljen poveljstvu deželne brambe. Za poveljnika 10. armadnega zbora je imenovan

podmaršal Hugo Meixner pl. Zweienstamm, brat poveljnika armadnega zbora v Temešvaru.

PODKUPOVANJE OGRSKIH MINISTROV IN VELJAKOV.

Prometna banka je izdala za tajne namene, kakor se je svojčas poročalo, nad 2 milijona kron. Sedanji ogrski min. predsednik grof Tisza ji je vrnil 1.400.000 kron, kam je pa izginila ostala vsota, ni bilo jasno. »Az Est« pa zdaj poroča, da je dobil bivši minister Kristoffy 350.000 K, predsednik prometne akcijske družbe grof Kornysz 50.000 K, tast predsednika budimpeštanskega stavbnega sveta 100.000 K, njegov sin pa 150.000 K.

KRVAVA OBLETNICA RUSKE REVOLUCIJE L. 1905.

22. t. m. je delavstvo v Peterburgu stavkalo, da praznuje obletnico revolucije l. 1905. Do 1. ure popoldne je med 350.000 delavci tvornice zapustilo do 70.000 delavcev. Delavci so poizkušali tudi demonstrirati, a je demonstracije policija zadušila. Na Nevskem prospektu je policija streljala. Zaprtih je bilo 6 oseb.

Razne stvari.

— **Stoletnica smodke.** Smodke so koncem l. 1813. uvedli francoski aristokrat; iz Pariza se je kmalu razširila po celi Evropi. Smodka se je tedaj smatrala za znak elegancije. Krog l. 1850. je bila smodka privileg bogatašev ter so na karikaturah slikali debele borzijan-ce vedno s cigaro v ustih. Se-le začasa Gambette, ki je bil hud kadilec cigar, se je cigara razširila med najširše ljudske sloje in postala »politična« t. j. smatrala se je za znak pripadnosti k nasprotnikom cesarstva. Spomin na to je med Francozi še vedno živ in še danes imenujejo smodko »dar republike francoskemu narodu«.

— **Prismojen svet.** Pariški plesni učitelj je napovedujejo tangu smrti in pripravljajo nov ples, ki se imenuje Ta - Tao, je star že 6000 let in se še danes na Kitajskem pleše. Baje je dostojen, pa drugače precej originalen. Plesavec in plesavka se ne držita, ampak sta zmirej oddaljena drug od drugega in se samo priklanjata, poklekata, klekneta s koleno in se sploh zelo čudno obnašata. Vse je podobno nekaki promenadi po kitajski maniri. Plesavci večkrat stoje tudi na eni sami nogi kakor storklja. Z ozirom na to, da je svet danes izredno neumen, ni dvoma, da bo kmalu vse plesalo Ta - tao.

— **Amerikanski in evropski socialni demokratje.** Nemški državni poslanec in bivši predsednik nemškega državnega zbora, sodrug Scheidemann je napravil v Ameriko svoje »študijsko« potovanje, kakor svoj čas naš Etbin Kristan. Po Ameriki je pri-rejal tudi predavanja proti odškodnini 60 dolarjev za vsako predavanje (300 kron)! Prav veliko veselja pa v Ameriki ni užil in se bo drugič gotovo premislil, še sploh kdaj v Ameriki svojo vedo ponujati. Amerikanski socialnodemokratski listi so namreč pisali o njem, »da se je treba tega pti-ča varovati, ker je 19 dvajsetink njegovih govorov zlaganih.« Poleg tega so rekli o njem, da je »neumen, aroganten in trpi na velikanski domišljiji«. Scheidemann pravi, da so ga sodrugi v Ameriki »nesramno opljuvali«. Ej, ne bo še »nebes na zemlji«, dokler se bodo med brati take reči go-dile.

— **Zanimiva tiskarna.** Med Avstralijo in Novo Zelandijo, pod 29° južne širine in 167° zapadne dolžine leži samotni otok, ki ga je leta 1774. odkril Cook. Na tem otoku se nahaja tiskarna, v kateri je lastnik, stavec, tiskar, knjigovez itd. vse ena sama oseba — in sicer Nemec Henrik Menges. Ta mož je preje delal v »Heraldovi« tiskarni v New Yorku, kasneje se je pa vkr-cal na neko ladjo, ki se je odpravila na lov na kite; tu se je seznanil s škofom Selwynom, ki ga je pregovoril, da je šel z njim na njegovo misijonsko postajo na navede-nem otoku in začel ondi potom Gutenbergove umetnosti širiti kulturo. Menges de-luje sedaj ondi že 32 let. Mož je pravi ču-dotvorec, saj stavi in tiska biblije, molitve-nike, pesmarice, koledarje, brošure itd. v 21 jezikih! Izdaja tudi list »Melanesian Mission Press« ali v Mota-jeziku »O Sala U Surur«, ki pa izhaja samo dvakrat na leto. Mož ne gre nikamor drugače nego peš in sam pravi, da je tekem 25 let pre-hodil na otoku 80.000 angleških milj. Otok sam meri samo 413 km².

— **Čudne razmere v portugalski republiki.** Homero Lencastres, ki je nedavno z osmimi svojimi tovariši pobegnil iz Portu-galske, je v Livru pred notarjem podal iz-javo, da je kakor vse druge tudi zadnje vstajo v Oportu povzročila vlada sama po svojih plačancih. Posredoval je policijski generalni komisar, ki je poskrbel za to, da je od vlade kupljeno orožje po ovinkih prišlo v roke monarhistom. Potem je vlada seveda lahko hitro zadušila upor, ki ga je sama uprizorila. Homero Lencastres je bil

ves čas v službi prostozidarske vlade kot ovaduh; na njegove besede je bilo mnogo monarhistov zaprtih in obsojenih. Tudi se-danji proces proti monarhistom temelji iz-ključno na Lencastrovih izjavah. Za svojo sramotno službo je bil sijajno plačan. A se-daj je konec njegove slave. Grofu Mangu-aldu se je posrečilo vse te grde vladne spletke proti monarhistom razkrinkati, na-kar je Lencastres pobegnil, iz ječe so pa izpustili nad 100 njegovih žrtev, ki so že od oktobra bile zaprte.

— **Človeka ustrelil radi dveh divjih rac.** V Bačini v Dalmaciji se je večja družba odpravila na lov na divje race. Padli sta dve raci, a ni se vedelo, kdo jih je zadel. Pobral jih je N. Tomašević, češ, da jih je on ustrelil, temu je pa nasprotoval Danko Kastič in trdil, da je race ustrelil on. Kon-čno sta se dejanski spopadli; Tomašević je zgrabil svojo lovsko puško in ustrelil Katiča.

DR. KOROŠEC V DRŽ. ZBORU.

Dunaj. Zbornica je 22. t. m. rešila pred-logo o učiteljski službeni pragmatiki. Dr. Korošec je obširno utemeljeval svoj mino-ri-tetni predlog, da se imajo centralne ko-misije za imenovanje profesorjev ozirati na narodnostne razmere. Odločno se je pri-tičeval, da vlada na eni strani Sloven-cem in Hrvatom ne daje srednjih šol, na drugi strani pa obstoječe smatra kot nem-ško narodno last, tako da se slovenski su-plenti ne morejo nastavljati. To postopa-nje mora slovansko prebivalstvo na jugu razdražiti. Nato se je začela razprava o poročilu o predlogi posl. Einspinnerja, da naj se na vseučilišču uvedejo predavanja o obrtnem pravu. V zbornici se je razdelilo poročilo o sklepih davčnega odseka glede olajšav pri hišnorazrednem davku. Odsek je vladno predlogo v marsičem izpremenil. — Prihodnja seja se pismeno skliče.

Zadnje vesti.

SANKCIJONIRANI IN OBJAVLJENI ZAKONI.

Dunaj. »Wiener Zeitung« objavlja da-nes novelo k davku na žganje, naredbo o nadodatku na davek na žganje in novo u-redbo odkazov iz državne blagajne dežel-nim fondom.

SLUŽBENA PRAGMATIKA.

Dunaj. Službeno pragmatiko, ka-tero je cesar že sankcioniral, bo jutri »Wiener Zeitung« publicirala. Istoča-sno se uredi nakazila za uradništvo od 1. dec. 1913, ker ima zakon učinku-jočo moč od tega datuma dalje.

SIN BIVŠEGA TURSKEGA ŠAJK UL IS-LAMA OBDOJEN NA SMRT.

Carigrad. Sin umrlega turškega Ul Is-lama državni svetnik Vuktar je bil radi so-krivde na umoru Šeket paše v kontuma-ciji obsojen na smrt.

POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM.

Lizbona. Portugalska vlada se nahaja v hudih škripcih, ker se nahaja v ostrem sporu s senatom. Najbrž bo zbornico in senat za nedoločen čas poslala domov. Mi-nistrski predsednik Costa je baje priprav-ljen odstopiti na korist svojemu prijatelju Machado, ki je sedaj poslanik v Braziliji.

UPOR NA HAITI.

New-York. Po poročilih iz rta Hai-tien je v mestu Gonaives izbruhnil splošen upor, ki ga vodi bivši minister Zamora.

New-York. Združene države bodo nemudoma odredile vse, da zatro upor na Haiti. Križarka »Montana« je od-plula ponoči na Haiti. Ako bo trajal upor še dalje, bodo Združene države prisilile Haiti, da ustavi obresti želez-niške obligacije, ki potečejo 1. febru-arja. Združene države ne bodo prizna-le upornikov, čeprav bi ti hoteli od-straniti sedanjo vlado. V tem slučaju bo prišla na Haiti ameriška komisija, ki bo uredila razmere.

PRINC WIED IN SKRBI VELEVLASTI.

Dunaj. »Neue Freie Presse« poro-ča, da Italija formira mali vojaški od-delek za Albanijo. Skoro gotovo je to

oddelek za spremstvo princa Wieda v Drač. V kratkem bodo končana poga-janja princa Wieda z vlastmi radi po-sojila. Princ Wied je od zahteve po ge-neralni garanciji velevlasti odstopil. Ako pride princ Wied v Drač, pride tja tudi mednarodna kontrolna komisija.

IZMAIL KEMAL BEJ V NIZZI.

Valona. Bivši predsednik Izmail Ke-mal bej je odpotoval v Nizzo, kjer se na-haja njegova rodbina.

NADŠKOF V DRAČU PRI CESARJU.

Dunaj. Cesar je danes v avdijenci spre-jel nadškofa iz Drača monsignora Bian-chija.

DIPLOMATIČNI POLOŽAJ.

Sofia. Grška vlada je pomilostila vse Bulgare, ki se nahajajo še v grških ječah. Vsed tega se bo diplomatično razmerje med Grčijo in Bulgarijo zopet vpostavilo. Sploh se je položaj na Balkanu v zadnjem hipu znatno zboljšal. Bulgarija se načrtov-Enver bega glede Soluna boji in zato ni misliti zlepa na to, da bi se sklenila bulgar-sko-turška konvencija. V Srbiji vlada zopet neko Bulgarom prijaznejše razpoložje. Na drugi strani pa se bosta sestala Pašič in Venizelos pri Savovu v Peterburgu, kar bo sedanji položaj tudi zjasnilo.

SRBSKE PRIPRAVE.

Belgrad. Srbska vlada je naročila na Francoskem 100.000 pušk.

KRALJ PETER DED.

Belgrad. Tu je velika radost, ker je edina hčerka kralja Petra, princezi-nja Helena, soproga ruskega kneza Iv. Konstantinoviča Romanova, povila si-na. Kralj Peter je tem povodom daro-val rodbinam ubogih rezervistov 10.000 dinarjev, za zavod v varstvo otrok, ka-terega protektorica je princezinja He-lena, pa 5000 dinarjev.

TURSKI NOTRANJI MINISTER ZA MIR.

Carigrad. Turški notranji minister se je izjavil napram časnikarjem: Dementi-rajte odločno vesti, da hoče Turčija kupiti nove bojne ladje. O tem ni govora. Nad-ladjo »Osman« je kupila, ker ima tudi Gr-čija tako ladjo. Mi smo miroljubni. Neres-nične so tudi vesti, da hoče Turčija napa-sti otoke in spomladi pričeti vojsko. Mi trdno upamo, da pridemo do direktne po-ravnave z Grčijo.

NOVE TRDNJAVE.

Sarajevo. Vojna uprava zgradi ob her-cegovinski meji od Višegrada in Dolnje Tuzle do Vareša trdnjave in bo za to že od letošnjih delegacij zahtevala 50 mili-jonov kron.

NADOMESTNA DEŽELBORSKA VO-LITEV V KROMERIZU.

Brno. V kromeriškem češkem mest-nem volilnem okraju je bil v moravski de-želni zbor izvoljen s 755 glasovi (oddanih 1507 glasovnic) kršč. socialc Anton Urban. Svobodomislec Jožef Jedlička je propadel s 752 glasovi.

ITALIJA SE PRIPRAVLJA.

Rim. Mornariški minister pospešuje gradbo dreadnoughtov. Leta 1915 bo Itali-ja imela 6 dreadnoughtov, dočim jih bo Avstrija imela takrat 4.

LAŠKA ARMADA.

Rim. Laška armada bo štela odslej v miru 275.000 mož.

SEST OSEB JE UMORIL.

Vratislava. Radi slabih finančnih raz-mer je 48 let stari brivski mojster März zastupil s plinom 17letnega sina Reinhol-da, tri let starega Pavla, 14 let staro hčer-ko Matildo, 49 let staro sestro, njeno 20 let staro nečakinjo in sebe.

ČRNE KOZE NA DUNAJU.

Dunaj. Vodjo sanitetne postaje v 10. okraju Sombrerja so prepeljali v deželno bolnico. Sedaj je na Dunaju 6 oseb bolnih na črnih kozah. Vsi slučaji so lahki.

KUHAR UMORIL GENERALNEGA KONZULA.

Tanger. Tukajšnjega francoskega gen. konzula Chevandiera je njegov kuhar umoril.

C. Menardi v Ljubljani.

V vseh

trgovinah in trafikah zahtevajte samo te vžigalice. To so naše vžigalice! V vsaki naši hiši mo-rajo biti te vžigalice. Trgovcem in trafikantom povejte, da jih morajo takoj naročiti pri tvrdki